

Інститут педагогіки
НАПН України

Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

9-10 грудня 2025

До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки
НАПН України

Київ
2026

Національна академія педагогічних наук України
Міністерство освіти і науки України
Відділення загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний педагогічний університет імені Іона Крянге в Кишиневі (Республіка Молдова)
Малопольський державний університет
імені капітана Вігольда Пілецького в Освенцимі (Республіка Польща)
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща)
Університет природничих наук у Варшаві (Республіка Польща)
Інститут україністики Варшавського університету (Республіка Польща)
Резекненська академія Ризького технічного університету (Латвійська Республіка)
LUMEN Conference Center (Румунія)
Грузинський міжнародний університет (Грузія)
Промисловий, технічний й автомобільний заклад
профільної середньої освіти в Їглаві (Чеська Республіка)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Рада молодих вчених НАПН України

***Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ»***

**До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки НАПН України**

***Київ
Видавництво Людмила
2026***

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 2 від 05 лютого 2026 року)*

ЕКСПЕРТ:

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕДАКЦІЄЮ

доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України

Топузова Олега Михайловича,

доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України

Малихіна Олександра Володимировича.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор;

Попов Роман Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент, старший дослідник;

Павельчук Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук;

Ліпчевська Інна Леонідівна, доктор філософії в галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка»;

Тетик Валентина Романівна.

С24 Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 09–10 грудня 2025 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. М. Топузова; доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України О. В. Малихіна. Київ : Видавництво Людмила, 2026. 674 с.
ISBN 978-617-555-352-7

До збірника увійшли матеріали учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» (09–10 грудня 2025 р.).

У матеріалах конференції розглянуто питання теорії і методології сучасних дидактичних процесів; організації освітнього процесу в Україні в умовах воєнного стану; компенсації освітніх втрат в умовах воєнного стану в Україні та повоєнний період (інноваційні підходи, технології, моделі, методики, методи і засоби навчання); психолого-дидактичних проблем організації освітнього процесу в умовах інформаційного суспільства; тенденцій розвитку сучасної дидактики (зарубіжний досвід); трансформаційних процесів в освіті XXI століття (дистанційне та змішане навчання); формальної, неформальної, інформальної освіти; інноваційних підходів, технологій, методик, методів, прийомів і засобів навчання.

Збірник адресовано науковцям, науково-педагогічним працівникам, педагогам, докторантам, аспірантам, студентам.

УДК 37.02(063)

За зміст публікацій, достовірність інформації, цитат, покликань на літературні джерела відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Alakbarova Z. METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR CREATING A DEVELOPMENTAL ENVIRONMENT FOR PRIMARY GRADES IN MODERN DIDACTICS	18
Babayeva A. DIDACTIC POTENTIAL OF ACTIVE LEARNING METHODS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING: A THEORETICAL AND EMPIRICAL ANALYSIS IN THE AZERBAIJANI CONTEXT	20
Kuhi R. VALUE-BASED DIDACTICS IN HIGHER EDUCATION: INTEGRATING NATIONAL CULTURAL HERITAGE INTO MODERN TEACHING AND PLANNING MODELS	23
Petuhova I. THE PHENOMENON OF MORPHOLOGICAL FOSSILIZATION IN ADULT SPOKEN LANGUAGE PERFORMANCE LEARNING ENGLISH AS A SECOND OR FOREIGN LANGUAGE.....	27
Барановська О. В. ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ УЧНЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСВІДОМЛЕНОГО ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ	31
Бардадим О. В., Гаркавий С. Ф. ЦИФРОВА ДИДАКТИКА ТА ВИКОРИСТАННЯ ШІ В ОСВІТІ.....	34
Боднар Г. М. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИРОБНИЧОМУ НАВЧАННІ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ: ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ	38
Бондарчук Ю. А. РЕФЛЕКСІЙНИЙ ВИМІР ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ	40
Васильєв О. В. РЕІНТЕРПРЕТАЦІЯ МОДЕЛІ SAMR У ДИДАКТИЧНОМУ ПРОЄКТУВАННІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ШІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	43
Данильчук В. Р., Балашова І. С. ІНТЕГРАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ШКІЛЬНИЙ КУРС ІСТОРІЇ: ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ.....	49
Крижановська В. УНІВЕРСИТЕТСЬКІ АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ У СТРУКТУРІ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ДАТАОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПРИЙНЯТТЯ ОСВІТНІХ РІШЕНЬ.....	53

Столяренко Ок. В., Столяренко Ол. В. СИНЕРГЕТИЧНА МОДЕЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	383
Шлеїна Л. І., Ісакова О. І., Зімонова О. В. ГЕНДЕРНА КУЛЬТУРА В АГРАРНІЙ ОСВІТІ: СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ	387
Ярич І. Я. ЕКОНОМІЧНІ ТРЕНІНГИ, ХАКАТОНІ ТА ІТ-ЧЕЛЕНДЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ФАХОВИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: ДОСВІД ДНЗ «ЛЬВІВСЬКЕ ВПУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СЕРВІСУ».....	392

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ, ПРИЙОМИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Aghayeva J. USING ORIGINAL MATERIALS TO ENHANCE READING SKILLS IN THE SECOND LANGUAGE.....	396
Aghayeva N. AN INNOVATIVE APPROACH TO THE USE OF LISTENING TEXTS IN AZERBAIJANI LANGUAGE LESSONS IN PRIMARY SCHOOLS	400
Binnatova Sh. POSSIBILITIES FOR INTEGRATIVE TEACHING OF MATHEMATICS AND INFORMATICS IN PRIMARY EDUCATION	405
Bondarenko O. INNOVATIVE METHODS OF DIGITAL PEDAGOGY IN TRAINING FUTURE PRESCHOOL SPECIALISTS IN NORWAY	409
Dubinina O. PROJECT-BASED LEARNING IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES	412
Jafarli E. HOBBY-ORIENTED LEARNING ACTIVITIES AND THE FORMATION OF INTERNAL MOTIVATION OF STUDENTS IN THE MODERN EDUCATIONAL PROCESS.....	415
Pogorila A. INNOVATIVE DIGITAL TOOLS FOR ENGLISH TEACHING	418
Renska A., Pidvoynyi V. DIGITAL RESOURCES IN TEACHING CRIMEAN TATAR AND TURKISH: DIDACTIC OPPORTUNITIES FOR MINORITY AND TURKIC LANGUAGES.....	422

simultaneously build skills in working with information, visualization, and elementary modeling.

Joint teaching of mathematics and informatics also contributes to the development of functional literacy and XXI century skills such as critical thinking and problem-solving.

Integration of mathematics and informatics in primary school is not merely a contemporary trend but a well-justified pedagogical approach that meets the demands of the digital age. Research shows that such integration fosters the development of computational thinking, increases learning motivation, supports new modes of mathematical thinking, and prepares children for modern society. At the same time, successful implementation requires methodologically prepared schools, qualified teachers, and well-designed instructional processes.

REFERENCES

1. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, & Azərbaycan Respublikasının Təhsil Problemləri İnstitutu. (2013). *Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün riyaziyyat fənni üzrə təhsil proqramı (kurikulumu)* (s. 138). Bakı.
2. Irawan, E., Rosjanuardi, R., & Prabawanto, S. (2024). Research trends of computational thinking in mathematics learning: A bibliometric analysis from 2009 to 2023. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 20(3), em2417. <https://doi.org/10.29333/ejmste/14343>
3. Ministry of Education of the Republic of Azerbaijan. (2006). *General Education Concept (National Curriculum)* (p. 40). Baku. https://edu.gov.az/upload/file/milli_kurikulum-eng.pdf
4. Nordby, S. K., Mifsud, L., & Bjerke, A. H. (2024). Computational thinking in primary mathematics classroom activities. *Frontiers in Education*, 9, Article 1414081. <https://doi.org/10.3389/educ.2024.1414081>
5. Paraskevopoulou-Kollia, E.-A., Michalakopoulos, C.-A., Zygouris, N. C., & Bagos, P. G. (2025). Computational thinking in primary and pre-school children: A systematic review of the literature. *Education Sciences*, 15, 985. <https://doi.org/10.3390/educsci15080985>
6. Salinas, C., Seckel, M. J., Breda, A., & Espinoza, C. (2024). Integrating computational thinking into mathematics class: Curriculum opportunities and the use of Bee-Bot. *International Journal of Educational Methodology*, 10(1), 137–149. <https://doi.org/10.12973/ijem.10.1.937>

Bondarenko O.

*National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”
(Kyiv, Ukraine)*

INNOVATIVE METHODS OF DIGITAL PEDAGOGY IN TRAINING FUTURE PRESCHOOL SPECIALISTS IN NORWAY

Innovative digital pedagogy methods play an important role in the training of future preschool teachers in Norway, as modern technologies have become an integral part of the educational environment. Norwegian university colleges consider digital competence as a key element of the professional profile of a teacher, emphasizing the importance of not only technical skills, but also the critical, creative and ethical use of digital resources in interaction with children. The content of

educational programs is based on national documents, in particular the Framework Plan for Kindergartens (Kunnskapsdepartementet, 2017) and the Rammeplan for barnehagen (Utdanningsdirektoratet, 2017), which define the integration of digital tools as a mandatory component of the professional training of future preschool teachers. One of the leading innovative methods is the use of blended learning, which combines online courses, digital modules, video lectures and practical exercises. This format provides flexibility and individualization of the educational process, allowing students to learn at their own pace and actively interact with teachers through digital platforms (Lisborg, Händel, Schröder & Rehder, 2021). Cloud environments play an important role, which are used to create joint educational projects, exchange methodological materials and group work.

The digital portfolio has become one of the most effective tools for the professional development of future educators in Norway. It includes video recordings of practical classes, pedagogical observations, analytical materials and reflective notes. This format allows students to systematically track their own progress in learning, analyze professional achievements, and teachers to carry out a comprehensive assessment of the formed competencies.

An important component of the professional training of future teachers is the systematic use of video analysis of pedagogical situations as an effective tool for the formation of practical competencies. Students watch videos of real interactions between teachers and children or specially simulated educational cases that reflect typical and problematic situations of the educational process. In the process of analysis, attention is focused not only on the external actions of the participants, but also on the deep aspects of pedagogical interaction: applied communicative strategies, the quality of verbal and non-verbal communication, the level of emotional support for children, ways of responding to conflicts, as well as methods of organizing and stimulating game activities.

This form of work contributes to the development of reflective skills in students, the ability to self-analyze their own pedagogical actions and realize their consequences for the emotional state and behavior of children. At the same time, pedagogical thinking is formed, which involves the ability to see the educational situation comprehensively, predict the possible results of various pedagogical decisions and choose the most appropriate interaction strategies. Thanks to video analysis, future specialists gradually acquire the ability to make balanced, professionally justified decisions in real pedagogical situations, increasing the level of their psychological readiness and professional responsibility.

A modern and dynamic component of digital pedagogy in Norway is the use of VR and AR technologies, which allow creating virtual educational environments, simulating complex situations, interacting with natural and social objects in safe conditions. The use of such tools helps students hone practical skills, experiment with the organization of space, and analyze different options for pedagogical interaction (Jakobsen, 2022).

Innovative approaches in the professional training of future educators include the active use of digital creative tools, which significantly expand the possibilities of

organizing the educational process in preschool education institutions. These are specialized programs and online platforms for creating animations, interactive stories, digital fairy tales, photo and video content, as well as elementary musical compositions. The use of such tools allows students to master modern forms of presenting educational material and form their own digital competence. In the process of working with digital creative tools, future teachers learn to design multimedia lessons, integrate visual, sound and text elements, adapting them to the age and individual characteristics of preschool children. This not only increases children's motivation and cognitive interest, but also creates conditions for the development of their speech through commenting on what they see, composing their own stories, discussing characters and events.

In addition, the use of digital creative tools contributes to the formation of children's creativity, the development of imagination, imaginative thinking and the emotional sphere. Collective work on creating digital products stimulates the formation of social skills: the ability to negotiate, work in a team, distribute roles, listen to each other and present the results of joint activities. Thus, the use of multimedia tools in preschool education prepares future educators to work in a digitalized educational environment and contributes to the harmonious development of the child's personality.

Special attention is paid to digital ethics and media literacy. Students learn the principles of responsible use of technology, rules for working with children's personal data, the basics of information security and copyright. This approach meets the European and national standards for a safe digital environment (Kelentrić, Helland, & Arstorp, 2017).

An additional innovative element in modern teacher training is the use of digital learning analytics, which significantly expands the possibilities for monitoring and improving the educational process. Specialised digital platforms collect and process data on students' educational activities, including their level of engagement, frequency and duration of interaction with learning materials, task completion rates, assessment results, and patterns of online behaviour. This data-driven approach makes it possible to identify both general trends in group learning and the individual learning characteristics of each student.

Through the systematic analysis of these data, educators can detect learning gaps at an early stage, identify students' strengths and weaknesses, and determine individual learning needs. On this basis, personalised development trajectories are formed, which may include differentiated tasks, adaptive learning modules, flexible pacing, and targeted support. Such individualisation increases learners' motivation, promotes deeper understanding of the material, and supports the development of self-regulated learning skills.

Furthermore, digital learning analytics enhances the overall effectiveness of training by enabling timely pedagogical interventions. Teachers can quickly respond to emerging difficulties, adjust instructional strategies, and provide focused feedback and mentoring. As a result, the educational process becomes more flexible, evidence-

based, and student-centred, ensuring higher quality learning outcomes and more sustainable professional development.

Thus, digital pedagogy in Norway is a comprehensive system of innovative methods aimed at forming a high level of professional competence of future preschool education specialists. Digital portfolios, video analysis, VR/AR practices, media creativity, blended learning, and digital ethics form a modern educator who is able to creatively, consciously, and responsibly use technology in working with children. The Norwegian experience can serve as an effective model for the modernization of preschool pedagogical education in other countries.

REFERENCES

1. Jakobsen, I. K. (2022). *Multimodality and literacy practices in English: Exploring the role of multimodal texts in English language teaching in Norway*. Doctoral thesis. UiT The Arctic University of Norway, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Faculty of Humanities, Social Sciences and Education.
2. Kelentrić, M., Helland, K., & Arstorp, A.-T. (2017). *Professional Digital Competence Framework for Teachers*. The Norwegian Centre for ICT in Education. https://www.udir.no/globalassets/filer/in-english/pfdk_framework_en_low2.pdf
3. Kunnskapsdepartementet. (2017). *Framework plan for kindergartens: Contents and tasks*. Norwegian Ministry of Education and Research. <https://www.udir.no/contentassets/7c4387bb50314f33b828789ed767329e/framework-plan-for-kindergartens--rammeplan-engelsk-pdf.pdf>
4. Lisborg, S., Händel, V. D., Schröder, V., & Rehder, M. M. (2021). *Digital competences in Nordic teacher education: An expanding agenda*. University College Copenhagen & Aalborg University., 5(4), 53–69.
5. Utdanningsdirektoratet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Innhold og oppgaver*. Utdanningsdirektoratet.

Dubinina O.

*State University of Trade and Economics
(Kyiv, Ukraine)*

PROJECT-BASED LEARNING IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES

The transformations occurring across nearly all spheres of Ukrainian society require new approaches to the organization of the educational process in higher education institutions. These changes compel academic staff to develop innovative methods and technologies for training competitive specialists who can function effectively in professional environments, solve complex problems, and respond appropriately to contemporary challenges.

Foreign language teaching methodology now offers numerous effective methods and technologies that contribute to the high-quality implementation of the educational process. Project-based learning is regarded as one of the most effective methods of organizing student work, as it creates conditions for students' self-realization, enhances motivation to learn, develops intellectual abilities and research skills.

Project-based learning refers to an inquiry-based instructional method that engages learners in knowledge construction by having them accomplish meaningful